

Íslenski lífeyrissjóðurinn

Ársreikningur

2014

Íslenski lífeyrissjóðurinn
Austurstræti 11
101 Reykjavík
Kt. 430990-2179

Íslenski lífeyrissjóðurinn

Ársreikningur

2014

Þannig samþykkt á fundi, 17. apríl 2015

Skýrsla stjórnar	3
Áritun stjórnar og framkvæmdastjóra	5
Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris	6
Efnahagsreikningur	7
Yfirlit um sjóðstreymi	8
Skýringar	9-21
Sérgreind yfirlit deilda	22-24

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga í Íslenska lífeyrissjóðnum

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Íslenska lífeyrissjóðsins fyrir árið 2014. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, sjóðstreymi og skýringar.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og settar reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrgir fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreiknings, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð endurskoðenda

Ábyrgð okkar felst í því álití sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum, skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg vissa fáist um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og skýringum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggir á faglegu mati endurskoðandans, meðal annars á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits félagsins sem varðar gerð og framsetningu ársreikningsins, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits fyrirtækisins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á þeim reikningsskilaðferðum og matsaðferðum sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glöggja mynd af afkomu sjóðsins á árinu 2014, efnahag hans 31. desember 2014 og breytingu á handbæru fé á árinu 2014, í samræmi við lög um ársreikninga og settar reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Kópavogur, 17. apríl 2015.

Deloitte ehf.


Pálína Arnadóttir

endurskoðandi

Skýrsla stjórnar

Um Íslenska lífeyrissjóðinn

Íslenski lífeyrissjóðurinn var stofnaður í júní 1990. Tilgangur sjóðsins, samkvæmt 2. gr. samþykkta hans er að ávaxta iðgjöld sjóðfélaga og tryggja þeim og erfingjum þeirra lífeyri.

Á sjóðfélagafundi 30. júní 1998 var samþykkt að breyta Íslenska lífeyrissjóðnum í alhliða lífeyrissjóð samkvæmt ákvæðum laga nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Fjármálaráðuneytið veitti sjóðnum leyfi til starfrækslu lífeyrissjóðs 20. október 1999.

Starfsemin á nýliðnu ári fólst í að taka við iðgjöldum sjóðfélaga og ávaxta þau í samræmi við lög um lífeyrissjóði, samþykktr og fjárfestingastefnu sjóðsins.

Yfirlit yfir árið 2014

Árið 2014 var gott ár hjá Íslenska lífeyrissjóðnum. Ávöxtun var góð og vöxtur sjóðsins í samræmi við áætlanir. Í árslok 2014 var stærð sjóðsins 45.235,1 millj. kr., sem er um 8,2% stækkan á árinu. Í lok árs 2014 voru sjóðfélagar 28.571 talsins, samanborið við 27.968 í ársbyrjun. Virkir sjóðfélagar í árslok, þ.e. einstaklingar sem greiddu iðgjöld á árinu, voru 9.226 samanborið við 8.399 á árinu 2013. Lífeyrisþegar voru 641 talsins samanborið við 576 á árinu 2013. Á árinu voru 1.106 sjóðfélagar með sérstaka útgreiðslu á séreignarsparnað samanborið við 1.589 á árinu 2013. Á árinu fengu 1.552 sjóðfélagar greiddan séreignarsparnað inn á lán. Þá námu iðgjöld sjóðfélaga 3,4 milljörðum króna samanborið við 3,1 milljardar á árinu 2013. Lífeyrisgreiðslur námu 1,7 milljörðum samanborið við 1,4 árið 2013.

Á árinu voru haldnir 13 formlegir fundir hjá stjórn sjóðsins auk ársfundar sem haldinn var í maí. Á árinu 2014 var enginn starfsmaður hjá sjóðnum, en samkvæmt rekstrarsamningi milli sjóðsins og Landsbankans sér bankinn um rekstur sjóðsins. Samkvæmt rekstrarsamningi við Landsbankann greiðir sjóðurinn fasta umsýsluhóknun til bankans sem nemur 0,28% af meðalstöðu hreinnar eignar yfir árið. Því til viðbótar reiknast árangurstengd þóknun ef ávöxtun eigna sjóðsins fer umfram þær viðmiðunarvísítölur sem fjárfestingastefna sjóðsins tekur mið af.

Tryggingafræðileg staða

Samkvæmt útreikningum tryggingastærðfræðings sjóðsins eru skuldbindingar samtryggingadeildar 96 milljónum hærri en eignir, eða 0,5%. Eignir og skuldbindingar deildarinnar eru því í jafnvægi og engar breytingar fyrirhugaðar á réttindum sjóðfélaga.

Skýrsla stjórnar

Ávöxtun Íslenska lífeyrissjóðsins

Ávöxtun deilda Íslenska lífeyrissjóðsins árið 2014 var góð og í takt við viðmið sjóðsins sem skilgreind eru í eru í fjárfestingarstefna hans.

Nafnávöxtun sjóðsins.

	2014	2013	2012
Líf I	6,2%	8,6%	8,5%
Líf II	5,4%	7,0%	7,1%
Líf III	4,5%	5,4%	6,7%
Líf IV	3,4%	2,3%	5,0%
Samtrygging	6,0%	9,5%	7,8%

Lítið gerðist á skuldabréfamarkaðnum stærstan hluta úr árinu en það dró heldur til tíðinda í nóvember þegar peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands lækkaði stýrivexti um 25 punkta og síðan aftur um 50 punkta í desember. Ástæða lækkunarinnar var sögð vera lág verðbólga og lægri hagvöxtur en spár bankans höfðu gert ráð fyrir. Skuldabréfavísitala GAMMA hækkaði um 4,4% á árinu og þar af hækkaði verðtryggði hluti hennar um 1,9% og óverðtryggði hlutinn um 10,4%. Verðbólga fyrir árið í heild mældist 1,0%.

Innlendi hlutabréfamarkaðurinn var heldur þungur framan af ári en hækkaði skarpt þegar leið á haustið og nam hækjun OMXI8 vísitölunnar 4,1% á árinu. Mest hækkuð hlutabréf Össurar eða um 57,6% en mesta lækkun var á bréfum Tryggingamiðstöðvarinnar en þau lækkuðu um 17,9%. Sjóvá var skráð á markað í apríl og voru hlutabréf HB Granda skráð á aðallista kauphallarinnar þegar þrír af fimm stærstu hluthöfum félagsins á þeim tíma seldu í almennu útboði.

Önnur mikilvæg atriði

Á síðastliðnum árum hafa stjórnvöld gert ýmsar breytingar á regluverki viðbótarlífeyrissparnaðar. Þannig var heimilt að taka út séreignarsparnað innan tiltekinna fjáraðarmarka frá árinu 2009 til ársloka 2014 auk þess sem frádráttarbært iðgjald launþega vegna viðbótarlífeyrissparnaðar lækkaði tímabundið úr 4% í 2%.

Á árinu 2014 samþykkti Alþingi frumvarp fjármála- og efnahagsráðherra um nýtingu skattfrjáls séreignasparnaðar til innborgunar á íbúðalán eða til húsnæðissparnaðar. Samkvæmt lögnum má nýta skattfrjálsan viðbótarlífeyrissparnað til innborgunar á íbúðaláni á þriggja ára tímabili (1. júlí 2014 til 30. júní 2017). Þeim sem skulda húsnæðislán verður heimilt að nýta greiðslur sem annars rynnu inn í viðbótarlífeyrissparnað til þess að greiða inn á húsnæðislán.

Samkvæmt sömu lögum mega þeir sem ekki eiga húsnæði nýta iðgjöld sem falla til á umræddu tímabili til útborgunar í íbúðarhúsnæði. Hópur sjóðfélaga Íslenska lífeyrissjóðsins hefur þegar nýtt sér úrrædin og má gera ráð fyrir að inngreiðslur í sjóðinn muni dragast nokkuð saman á næstu þremur árum vegna þessa enda er sjóðurinn að uppstöðu séreignarsjóður.

Nýlega ákvað Félag íslenskra tryggingastærðfræðinga (FÍT) að breyta forsendum útreikninga á tryggingafræðilegri stöðu lífeyrissjóða. Þannig verður horfið frá því að byggja mat á meðalævi til framtíðar á reynslu síðustu ára um lífaldur. Þess í stað skal reikna meðalævi til framtíðar út frá spá um áframhaldandi lengingu á meðalævi. Gera má ráð fyrir að nýjar töflur um lífslíkur hafi áhrif á Íslenska lífeyrissjóðinn eins og aðra lífeyrissjóði.

Áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Stjórn og framkvæmdastjóri Íslenska lífeyrissjóðsins staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2014 með undirritun sinni.

Reykjavík, 17. apríl 2015

Stjórn

Atli Atlason

Þórir Óskarsson

Una Eyþórsdóttir

Snorri Ómarsson

Erla Ósk Ásgeirs dóttir

Framkvæmdastjóri

Ólafur Páll Gunnarsson

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2014

	Skýr.	2014	2013
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		1.163.786.095	1.020.535.347
Iðgjöld launagreiðenda		2.360.436.308	1.863.988.298
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(160.477.677)	213.321.789
Sérstök aukaframlög		15.375.444	13.676.549
		<u>3.379.120.170</u>	<u>3.111.521.983</u>
Lífeyrir			
Lífeyrir	3	1.680.479.277	1.389.981.398
Sérstök inngreiðsla inn á lán sjóðfélaga		241.227.866	0
Annar beinn kostnaður vegna örorkulífeyris		13.253.212	10.736.072
Tryggingakostnaður		9.701.388	(2.668.979)
		<u>1.944.661.743</u>	<u>1.398.048.491</u>
Fjárfestingartekjur			
Tekjur af eignarhlutum		245.667.042	863.162.683
Vaxtatekjur og gengismunur	4	2.217.108.737	2.023.360.805
Breytingar á niðurfærslu	8	1.682.169	0
		<u>2.464.457.948</u>	<u>2.886.523.488</u>
Fjárfestingargjöld			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	5	47.723.757	56.124.237
Vaxtagjöld		16.436.664	7.931.432
		<u>64.160.421</u>	<u>64.055.669</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	5	131.436.708	144.676.535
		<u>131.436.708</u>	<u>144.676.535</u>
Hækkun á hreinni eign á árinu		3.703.319.246	4.391.264.776
Hrein eign frá fyrra ári		<u>41.531.820.049</u>	<u>37.140.555.273</u>
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris		<u>45.235.139.295</u>	<u>41.531.820.049</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2014

Eignir	Skýr.	31.12.2014	31.12.2013
Fjárfestingar			
Verðbréf með breytilegum tekjum	2,6	20.491.966.476	16.770.061.692
Verðbréf með föstum tekjum	2,7	21.959.529.169	23.055.480.092
Bankainnstæður		1.307.239.901	1.265.052.016
		<u>43.758.735.546</u>	<u>41.090.593.800</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur	2	101.692.234	124.221.009
Aðrar kröfur	13	7.929.491	15.947.039
		<u>109.621.725</u>	<u>140.168.048</u>
Aðrar eignir			
Sjóður og veltiinnlán		<u>1.699.470.688</u>	<u>483.986.531</u>
	Eignir	<u>45.567.827.959</u>	<u>41.714.748.379</u>
Skuldir			
Viðskiptaskuldir			
Aðrar skuldir	14	267.650.074	144.749.964
Áfallinn kostnaður og fyrirfram innheimtar tekjur			
Fyrirfram innheimtar tekjur		<u>65.038.591</u>	<u>38.178.366</u>
	Skuldir	<u>332.688.665</u>	<u>182.928.330</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris alls		<u>45.235.139.295</u>	<u>41.531.820.049</u>
Greining á hreinni eign á deildir			
Líf I		12.811.499.835	12.057.593.846
Líf II		11.007.257.250	9.849.833.138
Líf III		8.185.659.273	7.748.854.302
Líf IV		4.619.057.137	4.389.846.092
Samtrygging		8.611.665.800	7.485.692.671
		<u>45.235.139.295</u>	<u>41.531.820.049</u>

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2014

	2014	2013
Inngreiðslur		
Iðgjöld	3.428.393.813	3.127.573.508
Fjárfestingartekjur	1.107.875.593	1.025.376.477
Afborganir verðbréfa	830.348.553	497.742.549
Seld verðbréf með breytilegum tekjum	5.986.091.831	2.826.189.729
Seld verðbréf með föstum tekjum	8.989.310.101	5.699.853.592
Aðrar inngreiðslur	23.286.197	1.128.903
	<hr/> <u>20.365.306.088</u>	<hr/> <u>13.177.864.758</u>
Útgreiðslur		
Lífeyrir	1.583.130.420	1.413.425.011
Fjárfestingargjöld	51.130.381	59.377.666
Rekstrarkostnaður án afskrifta	142.684.964	171.152.822
Aðrar útgreiðslur	11.829.013	36.170.887
Sérstök inngreiðsla inná lán	241.227.866	0
	<hr/> <u>2.030.002.644</u>	<hr/> <u>1.680.126.386</u>
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu	<hr/> <u>18.335.303.445</u>	<hr/> <u>11.497.738.372</u>
Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting		
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum	8.578.582.621	5.075.769.821
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum	8.499.048.782	7.265.755.103
Hækjun / (lækkun) á bankainnstæðum	42.187.885	(346.506.712)
	<hr/> <u>17.119.819.287</u>	<hr/> <u>11.995.018.212</u>
Hækjun / (lækkun) á sjóði og veltiinnlánum	<hr/> <u>1.215.484.157</u>	<hr/> <u>(497.279.840)</u>
Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun	<hr/> <u>483.986.531</u>	<hr/> <u>981.266.371</u>
Sjóður og veltiinnlán í árslok	<hr/> <u>1.699.470.688</u>	<hr/> <u>483.986.531</u>

Skýringar

1. Starfsemi

Íslenski lífeyrissjóðurinn starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 og hefur til þess fullgilt starfsleyfi. Lífeyrissjóðurinn er aldurstengdur sjóður sem rekur baði séreignaddeild og samtryggingardeild.

Samtrygging

Lífeyrissjóðurinn veitir viðtöku iðgjaldi til greiðslu lífeyris vegna elli til æviloka, örorku eða andlás samkvæmt nánari ákvæðum laganna. Frjáls aðild er að lífeyrissjóðnum og hafa allir þeir sem ekki er skylt að greiða lágmarskiðgjald til annars lífeyrissjóðs heimild að greiða í þennan sjóð. Samtryggingadeild fylgir sambærilegri fjárfestingastefnu og Líf II. Stefnt er að því að fjárfesta 5,3% af eignum í innlánum innlánastofnana, 69,8% í innlendum skuldabréfum, 16,4% í skráðum og óskráðum innlendum hlutabréfum og 8,6% í erlendum verðbréfum.

Séreign

Lífeyrissjóðurinn tekur við viðbótariðgjöldum sjóðfélaga. Sjóðfélögum í lífeyrissjóðnum ásamt öðrum sem þess óska er frjálst að greiða viðbótariðgjöld í séreignasjóðinn. Séreignasjóðurinn býður upp á fjórar ávöxtunarleiðir með mismunandi ávöxtun og áhættu.

Líf I

Líf I hentar þeim sem eiga 20 ár eða meira eftir af söfnunartíma sínum og eru tilbúnir að taka meiri áhættu og ná þannig hærri ávöxtun til lengri tíma. Stefnt er að góðri langtímaávöxtun en sveiflur í ávöxtun geta orðið nokkrar yfir skemmta tímabil. Fjárfestingarstefnan mótað af því að leyfilegt er að nýta fjölbreytt tekiferi sem bjóðast á verðbráfamörkuðum. Stefnt er að því að fjárfesta 4,6% af eignum í innlánum innlánastofnana, 60,5% í innlendum skuldabréfum, 22,9% í skráðum og óskráðum innlendum hlutabréfum og 12,1% í erlendum verðbréfum.

Líf II

Líf II hentar þeim sem eiga meira en 5 ár eftir af starfsævinni og þeim sem kjósa að taka hóflega áhættu með lífeyrissparnaðinn sinn. Stefnt er að því að fjárfesta 5,3% af eignum í innlánum innlánastofnana, 69,8% í innlendum skuldabréfum, 16,4% í skráðum og óskráðum innlendum hlutabréfum og 8,6% í erlendum verðbréfum.

Líf III

Líf III hentar þeim sem eiga skamman tíma eftir af starfsævi sinni og söfnunartíma og þeim sem vilja stöðuga ávöxtun sem sveiflast lítið. Stefnt er að því að fjárfesta 6% af eignum í innlánum innlánastofnana, 79,1% í innlendum skuldabréfum, 9,8% í skráðum og óskráðum innlendum hlutabréfum og 5,2% í erlendum verðbréfum.

Líf IV

Líf IV hentar þeim sem eru að nálgast töku lífeyris eða eru nú þegar farnir að taka út lífeyri. Stefnt er að því að fjárfesta 100% af eignum deildarinnar í skuldabréfum með ríkisábyrgð.

Lífeyrissréttindi

Með iðgjaldagreiðslum til öflunar lífeyrissréttinda í samtryggingu ávinnur sjóðfélagi sér og maka sínum og börnum eftir því sem við á rétt til ellilífeyris, örorkulífeyris og maka- og barnalífeyris. Réttur til töku ellilífeyris hefst þegar sjóðfélagi er orðinn 70 ára. Sjóðfélagi á rétt á örorkulífeyri ef hann verður fyri orkutapi sem metið er 50% eða meira og leitt hefur til tekjuskerðingar. Andist sjóðfélagi, eiga eftirlifandi maki og börn rétt á lífeyri úr sjóðnum. Í samþykktum sjóðsins er kveðið nánar á um ávinnslu réttinda en hún er aldurstengd. Lífeyrissjóðurinn ábyrgist lífeyrisskuldbindingar sínar í samtryggingu með eignum sínum. Árlega er gerð tryggingafræðileg úttekt á stöðu sjóðsins og getur hún haft áhrif á lífeyrissréttindi, því sjóðnum er skyldt að auka eða skerða lífeyrissréttindi sjóðfélaga fari munur milli eigna og lífeyrisskuldbindinga sjóðsins fram yfir tiltekin mörk.

Lífeyrissréttindi í séreignasjóðnum miðast við innborguð iðgjöld rétthafa ásamt þeirri hreinu ávöxtun sem fengist hefur á iðgjöldin. Heimilt er að hefja töku séreignarsparnaðar þegar rétthafi er orðinn 60 ára, en þó ekki fyrr en tveimur árum eftir fyrstu greiðslu iðgjalds til öflunar lífeyrissréttinda í séreign.

Útgreiðsluleiðir

Lífeyrissjóðurinn hefur, frá því að hann fékk starfsleyfi, boðið fjóra kosti (leið I-IV) við öflun lágmarkstryggingaverndar og hafa sjóðfélagar getað valið milli þessara kosta við inngöngu í sjóðinn. Ef sjóðfélagi velur sér ekki ákveðna leið er hann sjálfkrafa settur í leið I.

Frá og með 15. maí 2003 hafa sjóðfélagar eingöngu getað valið milli leiða I og III við inngöngu í sjóðinn. Þeir sjóðfélagar sem höfðu valið leið II eða IV, fyrir 15. maí 2003, geta þó haldið áfram að greiða til sjóðsins samkvæmt þeim leiðum.

Skýringar

1. Starfsemi (framhald)

Útgreiðsluleiðir

Munur leiðanna liggar í því hvernig lögþundið iðgjald sjóðfélaga skiptist á milli samtryggingar, bundinnar séreignar og frjálsrar séreignar. Allt iðgjald umfram lögþundið lágmarsíðgjald fer í séreign. Frjáls séreign er laus til útborgunar frá 60 ára aldri. Bundin séreign er laus til útborgunar frá 70 ára aldri og greiðist með jöfnun greiðslum til þess tíma er greiðslur úr samtryggingu hefjast. Val útgreiðsluleiðar ræður því hvenær greiðslur úr samtryggingu hefjast. Frjáls séreign og bundin séreign eru að fullu eign sjóðfélags og erfist samkvæmt erfðalögum. Greiðsla lífeyris úr samtryggingu hefst við 70 ára aldur, eða síðar, eftir því hvaða útgreiðsluleið er valin, og greiðist til æviloða. Samtryggingin tryggir sjóðfélögum æviliþeyri, örorkulíþeyri, makalíþeyri og barnalíþeyri samkvæmt samþykktum sjóðsins.

Starfræksla sjóðsins

Landsbankinn annast starfrækslu lífeyrissjóðsins samkvæmt rekstrarsamningi milli sjóðsins og bankans. Skrifstofa sjóðsins er að Austurstræti 11, 101 Reykjavík.

2. Reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er í samræmi við lög um ársreikninga og settar reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Við gerð ársreikningsins er fylgt sömu reikningsskilaaðferðum og á fyrra ári.

Gjaldmiðlar og vísitölur

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í lok reikningsskiladags. Gengismunur sem myndast er færður í rekstrarreikning.

	Meðalgengi ársins		Árslokagengi	
	2014	2013	31.12.2014	31.12.2013
Evra (EUR).....	154,86	162,38	153,84	158,06
Bandaríkjadalur (USD).....	116,75	122,23	126,6	114,76
Sterlingspond (GBP).....	192,17	191,22	197,18	189,75

Áhættustýring

Íslenski lífeyrissjóðurinn fer eftir áhættustýringarstefnu. Í stefnumi eru settar fram verklagsreglur um það hvernig mæla skuli helstu áhættuþætti sem snerta rekstur sjóðsins; markaðsáhættu, mótaðilaáhættu, rekstraráhættu og lífeyristryggingaráhættu. Áhætturstýringarstefnan gerir ráð fyrir að fylgst sé með breytingum á áhættu sjóðsins með reglubundnum hætti.

Engir framvirkir gjaldmiðlasamningar við lánastofnanir eru í gangi hjá sjóðnum í árslok 2014.

Með fullnægjandi áhættustýringu og innra eftirliti hjá Íslenska lífeyrissjóðnum aukast líkur á að starfsemi og tryggingafrædileg staða hans sé í ásættanlegu horfi með hlíðsjón af hagsmunum sjóðfélaga. Horft er til þess að áhættustýring sé ferli sem stuðlar að aukinni meðvitund, skilvirkni og árangri, ásamt því að stuðla að því að lögum og reglum sé framfylgt.

Árangursríkt áhættustýringarferli samanstendur af áhættustýringarstefnu, ferli og skýrslugjöf þar sem megintilgangur er að greina, mæla, fylgjast með og meta, í samfelli sem og eftir atvikum greiningu, allar áhættur sem snúa að sjóðnum og sjóðfélögum.

Meðvitað þarf að taka ákvörðun þegar vart verður við tiltekna áhættu, um hvort fjarlagja eigi áhættuvaldinn, sniðganga hann, draga úr líkum eða afleiðingum áhættunnar, deila áhættunni með öðrum eða meðvitað taka áhættuna.

Áhættustýring er ferli sem er samofin daglegum rekstri og ákvæðanatöku innan sjóðsins. Allir starfsmenn skulu vera meðvitaðir um þær áhættur sem snúa að sjóðnum. Líta skal á innri endurskoðun sem mikilvægan hluta af því ferli.

Við undirbúnung og vinnu að áhættustýringarstefnu sjóðsins var stuðst við leiðbeinandi tilmáli Fjármálaeftirlitsins nr. 1/2013 og nr. 2/2013 um áhættustýringu lífeyrissjóða og vörsluaðila séreignarsparnaðar.

Áhættum er snúa að rekstri sjóðsins er skipt upp í fjóra meginflokkja þ.e. markaðsáhættu, mótaðilaáhættu, lífeyristryggingaráhættu og rekstraráhættu. Eftirlit með markaðs- og rekstraráhættu er framkvæmt af Áhættustýringarsviði Landsbankans. Ennfremur sér Áhættustýring bankans um hlítингareftirlit sjóðsins þ.e. að eignarástöfun hans sé í samræmi við lög og fjárfestingarstefnu sjóðsins. Eftirlit með mótaðilaáhættu og lífeyristryggingaráhættu sjóðsins er framkvæmt af Eignastýringarsviði Landsbankans. Helstu áhættuþættir í rekstri lífeyrissjóðs eru eftirtaldar:

2. Reikningsskilaðferðir (framhald)

Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er skilgreind sem áhættan á fjárhagslegu tapi af stöðu innan og utan efnahagsreiknings vegna breytinga á markaðsverði. Allar stöður í markaðsbréfum teljast innan efnahags en höfuðstólsfjárhædir afleiðna utan efnahags.

Þessi áhætta fyrirfinnst í vaxtatengdum fjármálageringum (skuldabréfum), hlutabréfum og gjaldeyriviðskiptum. Megináhættuþættir markaðsáhætta eru hluta- og skuldabréfaverð, vextir og gengi gjaldmiðla. Aðrir þættir á borg við fylgni og flökt, hafa hvoru tveggja áhrif á einstaka áhættuþætti sem og heildaráhættu. Misræmisáhætta telst einnig til markaðsáhætta en hún myndast þegar misræmi er milli eigna og skuldbindinga sjóðsins til að mynda hvað varðar verðtryggingarhlutfall, meðallíftíma eða gjaldmiðla. Helstu undirflokkar markaðsáhætta eru hlutabréfaáhætta, vaxtaáhætta, gjaldmiðlaáhætta, flökt- og fylgniáhætta, misræmisáhætta, uppgreiðsluáhætta og áhætta vegna markaðseigna utan efnahagsreiknings.

Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er skilgreind sem hætta á fjárhagslegu tapi ef gagnaðili fjármálasamnings uppfyllir ekki ákvæði hans eða umsamar skuldbindingar. Undir mótaðilaáhætta flokkast útlánaáhætta, uppgjörsáhætta, samþjöppunaráhætta, afhendingaráhætta og landsáhætta. Við eftirlit með áhættu lífeyrissjóðsins er fylgst með útlánaáhætta, uppgjörsáhætta, samþjöppunaráhætta og áhætta vegna eigna utan efnahags. Aðrar áhættur eru metnar með huglægu mati þegar fjárfest er í fjármálageringum sem ekki hafa verið í eignasafni lífeyrissjóðsins, er hér átt við m.a. afhendingar-, pólitíkska og lagalega áhætta.

Lífeyristryggingaráhætta samtryggingadeilda

Í lífeyristryggingaráhættu felst sú áhætta lífeyrissjóðs að geta ekki staðið við skuldbindingar sínar, til skemmti eða lengri tíma, gagnvart sjóðfélögum sínum. Í 39. gr. laga nr. 129/1997 er kveðið á um að ef heildar tryggingafræðileg staða lífeyrissjóð án ábyrgða, leiðir í ljós að meira en 10% munur er á milli eignalda og lífeyrisskuldbindinga sé skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum og með sama hætti ef þessi munur hefur haldist 5% eða meiri síðastliðin 5 ár. Tryggingafræðileg staða lífeyrissjóðs er munur á eignum sjóðsins og reiknuðum skuldbindingum. Áhættuþáttum er því haegt að skipta í tvennt; áhættu sem tengist eignum sjóðsins og áhættu sem tengist skuldbindingum sjóðsins. Áhættuþættir sem tengjast skuldbindingu sjóðsins eru helst: Auknar lífslíkur, aukin örorka og breytt ávöxtunarkrafa sem notuð er til nývirðingar á skuldbindingum. Áhættuþættir sem tengjast eignum sjóðsins eru helst: Lækkun markaðsvírðis verðbréfa, verðbólga, próun gjaldmiðla og aðrir þættir sem hafa áhrif á markaðsvírði eigna lífeyrissjóðsins.

Lausafjáráhætta

Lausafjáráhætta er skilgreind sem hættan á því að sjóðurinn hafi ekki nægilegt laust fé til þess að standa við greiðslur. Lausafjáráhættan er svo tvíþætt, seljanleikaáhætta, sem er áhættan á því að geta ekki sett eignir á ásættanlegu verði innan ákveðins tíma til þess að standa við skuldbindingar og svo útstreymisáhætta, sem er hættan á því að það verði skyndilegt útfláði úr sjóðinum sem sjóðurinn getur ekki staðið við án þess að skerða eignir sjóðfélaga

Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er skilgreind sem hætta á fjárhagslegu tapi vegna svika, mistaka, vanrækslu, óhagræðis, kerfisbilana, orðsporsáhætta eða utanaðkomandi atvika. Hugtökum svik, mistök, vanræksla vísa til galla í verkerlum, kerfisbilana, bilana í vélbúnaði og mannlegra mistaka. Mæling á rekstraráhætту er gerð með áhættumati sem er framkvæmt af þeim aðilum sem best þekkja rekstraráhætta fyrir viðkomandi starfsemi og yfirmanni í viðkomandi einingu.

Engir framvirkir gjaldmiðlasamningar við lánastofnanir eru í gangi hjá sjóðnum í árslok 2014.

Skráning iðgjalda

Iðgjöld eru tekjufærð þegar iðgjaldaskilagreinar berast sjóðnum. Í árslok er einnig áætlað vegna ótilkyntra iðgjalda í samtryggingardeild. Óinnheimt iðgjöld í árslok, bæði tilkynnt og ótilkynnt, eru eignfærð sem kröfur á launagreiðendur í efnahagsreikningi.

Sjóðfélagar greiða iðgjöld inn á sameiginlegan iðgaldareikning lífeyrissjóðsins óháð því í hvaða deild þeir greiða. Þegar skilagreinar hafa borist sjóðnum eru fjárhædir millifærðar af þessum iðgaldareikningi inn á réttar deildir. Í lok árs 2014 er staðan á iðgaldareikningi sjóðsins um 65 milljónir króna og er hún færð til skuldar í efnahagsreikningi meðal fyrirfram innheimtra tekna. (2013: 38,2 m.kr.)

Lífeyrir

Lífeyrir er gjaldfærður þegar hann er greiddur til lífeyrisþega.

Skýringar

2. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Skráning tekna

Undir tekjur af eignarhlutum fellur arður af hlutabréfum, söluhagnaður og óinnleystur gengismunur af hlutabréfum, bæði vegna breytinga á gengi bréfanna og gengi íslensku krónunnar.

Undir vaxtatekjur og gengismun falla vaxtatekjur af verðbréfum með föstum tekjum, veðlánum, auk vaxtatekna af iðgjöldum og bankainnstaðum. Þá fellur undir þennan lið gengismunur af verðbréfum með föstum tekjum í erlendum gjaldmiðlum og breytingar á gengi innlendra og erlendra hlutdeildarskíteina.

Rekstrarkostnaður

Rekstrarkostnaði sjóðsins er skipt á fjárfestingargjöld og rekstrarkostnað eftir því hvort um er að ræða kostnað við eignaumsýslu eða annan rekstur sjóðsins.

Verðbréf

Verðbréfacing sjóðsins skiptist í verðbréf með breytilegum tekjum, verðbréf með föstum tekjum og veðlán. Skilgreiningar á framangreindri flokkun ásamt matsaðferðum sem beitt er við hvern lið fjárfestinga eru eftirfarandi:

Verðbréf með breytilegum tekjum eru framseljanleg skuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum sem gefin eru út af lánastofnum, opinberum aðilum eða öðrum félögum. Hér er átt við bréf sem t.d. eru bundin við visitölu eða gengi gjaldmiðla hvort sem vextir eru fastir eða hafa tiltekna vaxtaviðmiðun. Verðbréf með föstum tekjum í séreign eru eignfarð á markaðsverði í árslok, en það er talið nauðsynlegt til að tryggja réttláta skiptingu ávöxtunar sjóðsins milli réthafa hans. Verðbréf með föstum tekjum í samtryggingu eru eignfarð á kaupvöxtunarkröfu.

Vegna þeirrar áhettu að tiltekin verðbréf innheimtist ekki eru þau færð niður í ársreikningnum. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða, heldur er myndaður mótreikningur sem færður er til fráráttar verðbréfacing í efnahagsreikningi sbr. skýringu 8.

3. Lífeyrir

Lífeyrir greinist þannig:

	2014	2013
Ellilífeyrir	427.256.147	368.697.733
Fyrirframgreiðsla séreignasparnaðar.....	1.151.504.821	932.516.364
Örorkulífeyrir	36.862.677	41.933.417
Makalífeyrir	26.814.369	13.119.912
Barnalífeyrir	37.863.462	33.713.972
Greitt til erlendra ríkisborgara.....	177.801	0
	1.680.479.277	1.389.981.398

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging
Ellilífeyrir	9.875.731	9.537.438	228.539.292	172.928.143	6.375.543
Fyrirframgreiðsla séreignasparnaðar.....	658.342.522	326.041.580	103.218.666	63.902.053	0
Örorkulífeyrir	105.615	135.112	389.835	81.271	36.150.844
Makalífeyrir	2.780.209	6.314.523	7.718.550	7.780.325	2.220.762
Barnalífeyrir	682.612	5.846.672	5.512.897	25.578.620	242.661
Greitt til erlendra ríkisborgara.....	0	177.801	0	0	0
	671.786.689	348.053.126	345.379.240	270.270.412	44.989.810
Framlag upp í örorkulífeyrir skv. örorkusamkomulagi lífeyrissjóða.....					9.701.388
Gjald til VIRK Starfsendurhæfingarsjóðs.....					13.253.212
Sérstök inngreiðsla inná lán sjóðfélaga.....	135.764.868	59.269.063	28.233.146	17.960.789	0
	807.551.557	407.322.189	373.612.386	288.231.201	67.944.410

Skyringar

4. Vaxtatekjur og gengismunur

Vaxtatekjur og gengismunur greinist þannig:	2014	2013
Af verðbréfum með breytilegum tekjum.....	120.852.643	889.831.886
Af verðbréfum með föstum tekjum.....	1.289.383.234	884.433.899
Af bankainnstæðum.....	806.872.860	249.095.020
	2.217.108.737	2.023.360.805

5. Rekstrargjöld

Hjá lífeyrissjóðnum starfar enginn starfsmaður en samkvæmt rekstrarsamningi milli sjóðsins og Landsbankans annast bankinn starfrækslu sjóðsins.

Laun og tengd gjöld til stjórnar sjóðsins sundurliðast þannig:

	2014	2013
Atli Atlason, formaður stjórnar.....	1.656.000	1.583.500
Jón Snorri Snorrason, fyrrv. formaður stjórnar.....	0	130.000
Snorri Ómarsson, varaformaður stjórnar.....	1.242.000	1.049.500
Bórir Óskarsson.....	988.000	808.000
Erla Ósk Ásgærsdóttir.....	759.000	768.000
Una Eyþórssdóttir.....	828.000	808.000
Borsteinn Frímann Sigurðsson.....	1.022.500	717.000
Guðrúnur Sigurðardóttir.....	324.000	314.000
Valur Ægisson.....	168.000	0
Mótframlag í lífeyrissjóð og tryggingagjald.....	1.214.484	1.015.390
	8.201.984	7.193.390

Endurskoðunarnefnd sjóðsins skipa Þórir Óskarsson formaður, Þorsteinn Frímann Sigurðsson og Ólafur Örn Ingólfsson. Laun endurskoðunarnefndar á árinu námu alls 480 þúsundum króna. Laun nefndarinnar á fyrra ári námu 960 þúsundum króna. Hluti af vinnu nefndarinnar sem unnin var árið 2012 var bókuð á árinu 2013. Sömu einstaklingar skipa nefndina árin 2013 og 2014.

Póknun til endurskoðenda sundurliðast þannig:

	2014	2013
Endurskoðun ársreiknings.....	6.709.688	5.587.512
Tæknileg aðstoð við gerð ársreiknings.....	1.403.687	804.079
Könnuð árshlutauppgjör.....	1.873.527	1.589.018
	9.986.902	7.980.609

Fjárfestingagjöld sundurliðast þannig:

	2014	2013
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður:		
Reiknaður umsýslu- og stjórnunarkostnaður.....	39.746.862	45.745.944
Árangurstengd umsýsla.....	7.976.895	10.378.293
	47.723.757	56.124.237

Skýringar

5. Rekstrargjöld (framhald)

Rekstrarkostnaður sundurliðast þannig:

Skrifstofu og stjórnunarkostnaður:

	2014	2013
Reiknaður umsýslu- og stjórnunarkostnaður.....	79.493.727	91.491.887
Árangurstengd umsýsla.....	15.953.790	20.756.586
Endurskoðun og reikningsskil.....	9.986.902	7.980.609
Stjórnarlau, nefndarlaun og tengd gjöld.....	8.750.312	8.311.165
Fjármálaeftirlitið.....	7.761.000	7.798.000
Lagt í bundna séreign vegna örorku.....	3.049.259	3.121.648
Tryggingastaðraðraðingur.....	2.450.247	1.946.507
Landssamtök lífeyrissjóða.....	724.201	1.000.358
Starfsábyrgðartrygging.....	747.717	714.148
Lögfræðikostnaður vegna innheimtu iðgjaldar.....	2.219.812	676.371
Annar lögfræðikostnaður.....	298.141	190.855
Ýmis kostnaður.....	1.600	688.401
	<u>131.436.708</u>	<u>144.676.535</u>

Umsýslupóknun Íslenska lífeyrissjóðsins til Landsbankans 0,28% af meðalstöðu hreinnar eignar yfir árið. Því til viðbótar reiknast árangurstengd þóknun ef ávöxtun eigna sjóðsins fer umfram þær viðmiðunarvisítölur sem fjárfestingastefna sjóðsins tekur mið af.

Árangurstengd þóknun er 8-20% af ávöxtun umfram viðmið sjóðsins. Samanlögð þóknun getur þó ekki farið umfram 0,15% af eignum. Árangurstengd þóknun er reiknuð sérstaklega fyrir samtryggingardeildina og hverja leið Lífsbrautarinnar. Árangurstengd þóknun reiknast af jákvæðri jafnt sem neikvæðri ávöxtun.

Til þess að Landsbankinn fái aukna umsýslupóknun í formi árangurstengdrar umsýslupóknunar þarf ávöxtun eigna Íslenska lífeyrissjóðsins að ganga mjög vel. Árangurinn þarf að vera betri en meðaltalsbreyting á þeim mörkuðum sem hann er að fjárfesta á. Auk þess þarf sjóðurinn að vinna upp þann viðskiptakostnað sem leggst til við eignastýringu sjóðsins.

6. Verðbréf með breytilegum tekjum

Verðbréf með breytilegum tekjum greinast þannig:

	31.12.2014	31.12.2013
Eignarhlutar í innlendum hlutafélögum	3.833.670.131	2.954.492.748
Hlutdeildarsírteini í innlendum verðbréfasjóðum	12.190.605.630	9.891.416.723
Hlutdeildarsírteini í erlendum verðbréfasjóðum	4.467.690.715	3.924.152.221
	<u>20.491.966.476</u>	<u>16.770.061.692</u>

Eignarhlutar í innlendum félögum greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging
Skráð félög:					
Marel Food Systems hf.....	169.550.802	178.108.065	62.349.228	0	90.844.710
Icelandair Group hf.....	310.160.365	224.429.697	115.812.435	0	161.903.562
Hagar hf.....	252.465.641	123.162.792	88.697.466	0	131.706.414
HB-Grandi hf.....	183.606.163	130.756.753	63.815.482	0	95.585.825
Reginn hf.....	60.962.534	38.999.285	18.262.378	0	28.244.487
Össur hf.....	28.253.304	22.984.148	38.419.064	0	19.206.644
Eimskipafélag Íslands hf.....	97.772.928	66.650.088	30.226.743	0	46.166.652
Tryggingamiðstöðin hf.....	70.927.181	51.272.455	24.013.714	0	36.158.161
N1 hf.....	47.271.369	34.980.960	17.116.960	0	23.954.000
Sjóvá almennnar tryggingar.....	25.573.203	24.331.491	8.540.462	0	13.835.782
Vátryggingarfélag Íslands.....	11.368.284	7.251.322	3.397.452	0	5.585.995
Skráð félög alls	<u>1.257.911.774</u>	<u>902.927.056</u>	<u>470.651.384</u>	<u>0</u>	<u>653.192.232</u>
Óskráð félög:					
Reitir fasteignafélag hf.....	209.834.400	150.792.760	77.042.140	0	110.883.080
Önnur óskráð hlutabréf.....	180.816	81.273	45.610		127.606
Óskráð félög alls	<u>210.015.216</u>	<u>150.874.033</u>	<u>77.087.750</u>	<u>0</u>	<u>111.010.686</u>
Hlutabréfageign innlend alls	<u>1.467.926.990</u>	<u>1.053.801.089</u>	<u>547.739.134</u>	<u>0</u>	<u>764.202.918</u>

Skyringar

6. Verðbréf með breytilegum tekjum (framhald)

Innlendir hlutdeildarskírteini greinast þannig:

Innlendir skuldabréfasjóðir:	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging
Landsbréf - Markaðsbréf	253.511.374	506.180.452	567.137.152	0	145.961.076
Landsbréf - Sparibréf óverðtryggð	69.635.927	139.040.489	155.784.418	191.295.291	40.093.407
Landsbréf - Sparibréf stutt	20.114.345	40.161.861	44.998.345	97.427.194	11.581.418
Landsbréf - Sparibréf verðtryggð	66.758.181	133.294.467	149.348.404	124.903.036	38.436.393
Landsbréf - Sparibréf meðallöng	261.314.238	417.099.312	448.011.938	252.611.793	169.713.516
Landsbréf - Sparibréf löng	34.288.931	68.463.873	76.708.570	312.827.348	19.741.527
Landsbréf - Sparibréf ríkisvíxlar	0	0	0	251.157.001	0
Fyrirtækjabréf LÍ	8.550.577	6.502.199	6.280.260	0	1.702.773
GAMMA: Iceland Government Bond Fund	67.923.653	135.499.641	151.763.576	26.068.923	38.591.227
Skuldabréfasjóðir alls.....	782.097.226	1.446.242.294	1.600.032.663	1.256.290.586	465.821.337

Innlendir hlutabréfasjóðir:

Landsbréf - Úrvabsbréf	1.005.143.424	689.266.451	345.749.797	0	537.038.251
Landsbréf - LEQ	27.539.894	17.565.663	8.230.205	0	13.534.949
Landsbréf - Öndvegisbréf	604.499.079	403.099.372	201.607.422	0	316.865.699
Hlutabréfasjóðir alls.....	1.637.182.397	1.109.931.486	555.587.424	0	867.438.899

Önnur innlend hlutdeildarskírteini:

Edda slhf	19.236.018	11.450.011	5.610.506	0	9.503.509
Horn II slhf	155.066.165	95.070.338	45.227.704	0	73.840.965
Framtakssjóður Íslands slhf	201.969.886	70.689.458	30.295.481	0	70.689.458
Stefnir Íslenski Athafnasjóðurinn	4.795.757	2.397.884	959.140	0	1.918.320
Stefnir Íslenski Athafnasjóðurinn II	86.943.780	53.132.310	25.531.110	0	41.401.800
Stefnir Real Estate II	58.308.193	43.731.047	30.773.795	0	29.154.034
Veðskuldabréfasjóður IV	8.780.500	5.165.000	2.582.500	0	4.132.000
IEI slhf	78.685.572	27.543.589	11.806.474	0	27.543.589
ITF I slhf	7.169.155	4.395.402	2.090.991	0	3.413.810
Gamma Iceland Fixed Income Fund	61.486.600	67.922.750	60.774.350	0	54.234.600
Stefnir IS-5	91.877.236	57.450.816	26.922.558	0	44.269.981
Alda Equity Opportunity Fund	71.680.996	45.793.800	21.456.548	0	35.285.493
Landsbréf - Hekla	45.782.982	33.192.669	16.024.050	0	25.180.638
GAMMA: Opus	51.000.000	40.800.000	30.600.000	0	30.600.000
GAMMA: Novus	68.880.000	55.104.000	41.328.000	0	41.328.000
Önnur hlutdeildarskírteini alls.....	1.011.662.840	613.839.074	351.983.207	0	492.496.197
Innlend hlutdeildarskírteini alls.....	3.430.942.463	3.170.012.854	2.507.603.294	1.256.290.586	1.825.756.433

Erlend hlutdeildarskírteini greinast þannig:

Erlendir hlutabréfasjóðir:	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging
T. Rowe Price Global Equity	663.369.209	282.551.312	114.707.104	0	112.419.353
Carnegie Worldwide fund	614.326.270	279.832.176	107.568.699	0	102.943.226
Jupiter European Growth fund	191.729.987	118.881.014	52.896.084	0	52.912.570
Landsbréf - Global Equity Fund	528.606.594	279.121.922	81.190.513	0	296.878.832
Landsbréf - Nordic 40	3.770.502	3.207.209	1.517.524	0	1.517.524
Blackrock Global fund	84.874.316	9.015.642	6.868.892	0	14.276.728
Hlutabréfasjóðir alls.....	2.086.676.878	972.609.275	364.748.816	0	580.948.233

Önnur erlend hlutdeildarskírteini:

Landsbanki Private Equity II	215.948.795	105.142.077	52.359.169	0	52.359.168
Landsbanki Mezzanine Fund II	14.759.336	12.299.447	4.919.742	0	4.919.779
Önnur hlutdeildarskírteini alls.....	230.708.131	117.441.524	57.278.911	0	57.278.947
Erlend hlutdeildarskírteini alls.....	2.317.385.009	1.090.050.799	422.027.727	0	638.227.180
Verðbréfasjóðir alls.....	5.748.327.472	4.260.063.653	2.929.631.021	1.256.290.586	2.463.983.613
Verðbréf með breytilegum tekjum alls.....	7.216.254.462	5.313.864.742	3.477.370.155	1.256.290.586	3.228.186.531

Skýringar

7. Verðbréf með fóstum tekjum

Verðbréf með fóstum tekjum greinast þannig:	31.12.2014	31.12.2013
Skuldabréf með ríkisábyrgð.....	14.137.424.413	16.982.202.462
Skuldabréf sveitarfélaga.....	1.661.996.592	1.505.508.352
Skuldabréf lánastofnana.....	2.418.429.333	1.531.008.399
Skuldabréf fyrirtækja og skuldabréf með einfaldri ábyrgð sveitarfélaga.....	3.741.678.831	3.036.760.880
	<u>21.959.529.169</u>	<u>23.055.480.092</u>

Skuldabréf með ríkisábyrgð greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging
Ríkisbréf	1.986.134.635	1.903.042.546	1.596.271.651	2.352.974.817	1.114.761.971
Íbúðabréf	746.158.201	803.711.856	669.201.895	563.771.159	1.946.930.508
Húsbréf	14.502.217	14.502.197	14.502.197	13.180.554	89.005.875
Ríkisvíxlar	0	0	0	199.756.986	0
Landsvirkjun	36.412.057	36.412.057	18.206.031	0	0
Búnaðarbanki Íslands	0	17.985.003	0	0	0
Skuldabréf með ríkisábyrgð alls.....	<u>2.783.207.110</u>	<u>2.775.653.659</u>	<u>2.298.181.774</u>	<u>3.129.683.516</u>	<u>3.150.698.354</u>

Skuldabréf sveitarfélaga greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging
Reykjavíkurborg.....	57.062.985	62.934.868	57.062.985	0	71.518.314
Kópavogsbar	35.073.542	21.044.124	14.029.418	0	40.015.019
Akureyrarbær.....	0	0	0	0	71.277.944
Mosfellsbær.....	19.982.666	19.982.666	19.982.666	0	20.334.811
Lánaþjóður Sveitafélaga	247.981.141	226.398.243	184.635.316	0	225.227.077
Orkuveita Reykjavíkur.....	106.981.122	74.886.781	42.792.452	0	42.792.452
Skuldabréf með ábyrgð sveitarfélaga alls.....	<u>467.081.456</u>	<u>405.246.682</u>	<u>318.502.837</u>	<u>0</u>	<u>471.165.617</u>

Skuldabréf lánastofnana greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging
Arion banki hf.....	120.673.366	80.169.199	80.169.199	0	164.038.890
Íslandsbanki hf.....	345.897.373	269.483.153	216.497.185	0	266.607.423
Landsbankinn hf	271.061.829	250.760.095	230.254.619	0	122.817.002
Skuldabréf lánastofnana alls.....	<u>737.632.568</u>	<u>600.412.447</u>	<u>526.921.003</u>	<u>0</u>	<u>553.463.315</u>

Skyringar

7. Verðbréf með föstum tekjum (framhald)

Skuldabréf fyrirtækja og skuldabréf með einfaldri ábyrgð sveitarfélaga greinist þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging
Landsbanki Íslands hf.....	1.000.000	0	0	0	0
Glitnir hf.....	3.000.000	0	0	0	0
Garðsókn.....	0	2.547.088	2.228.982	0	2.246.531
Grensáskirkja.....	0	0	1.584.720	0	0
Landsnet	53.440.211	42.752.170	21.376.079	0	96.204.084
EIK/Landfestar.....	170.314.879	133.178.967	86.307.893	0	109.366.903
Rarik ohf.....	90.927.973	67.342.677	55.550.029	0	86.366.373
Hótel Borg chf.....	21.915.600	21.915.600	21.915.600	0	21.915.600
CCP hf.....	26.031.523	26.031.523	26.031.523	0	26.031.464
Reginni hf.....	224.569.627	184.125.784	146.484.146	0	177.887.538
Icelandair Group hf.....	30.694.097	24.555.277	18.416.458	0	42.971.737
SRE II fagfjárfestasjóður.....	36.838.946	27.629.211	19.442.783	0	18.419.467
Skipti hf.....	38.564.090	19.295.799	19.295.799	0	38.451.506
Harpa tónlistar og ráðstefnuhús.....	342.484.352	261.899.800	211.534.453	0	191.388.339
Veðskuldabréfasjóður IV.....	22.229.021	13.075.891	6.537.944	0	10.460.725
GLEQ fagfjárfestasjóðir.....	208.928.852	94.192.986	34.381.397	0	59.398.816
Skbr ft og skbr m einf áby sveitarf alls.....	1.270.939.171	918.542.773	671.087.806	0	881.109.083
Verðbréf með föstum tekjum alls.....	5.258.860.303	4.699.855.561	3.814.693.420	3.129.683.516	5.056.436.369

8. Niðurfærsla verðbréfa

Breyting á niðurfærslu á árinu 2014 var 1,7 milljónir króna. Árið 2013 var engin breyting á niðurfærslu verðbréfa.

Varúðarniðurfærsla á verðbréfum með breytilegum tekjum greinist þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging
Eignarhlutir í innlendum hlutabréfum.....	580.255	0	0	0	0
Varúðarniðurfærsla í upphafi árs.....	2.250.696	11.728	0	0	0
Breyting á niðurfærslu á árinu.....	1.670.441	11.728	0	0	0

Varúðarniðurfærsla á verðbréfum með föstum tekjum greinist þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging
Skbr. og víxlar lánastofnana.....	165.310.158	115.614.994	38.538.331	0	0
Varúðarniðurfærsla í upphafi árs.....	165.310.158	115.614.994	38.538.331	0	0
Breyting á niðurfærslu á árinu.....	0	0	0	0	0

Skýringar

9. Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Fjárfestingar skiptast þannig eftir gjaldmiðlum:

	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðlum	Samtals 31.12.2014
Verðbréf með breytilegum tekjum	17.210.073.621	3.281.892.855	20.491.966.476
Verðbréf með föstum tekjum	21.855.403.136	104.126.033	21.959.529.169
Bankainnstæður.....	1.307.239.901	0	1.307.239.901
	40.372.716.658	3.386.018.888	43.758.735.546
Hlutfallsleg skipting	92,3%	7,7%	100%

	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðlum	Samtals 31.12.2013
Verðbréf með breytilegum tekjum	12.853.617.487	3.916.444.205	16.770.061.692
Verðbréf með föstum tekjum	23.055.480.092	0	23.055.480.092
Bankainnstæður.....	1.265.052.016	0	1.265.052.016
	37.174.149.595	3.916.444.205	41.090.593.800
Hlutfallsleg skipting	90,5%	9,5%	100%

10. Markaðsverð fjárfestinga sjóðsins

Verðbréf með föstum tekjum eru eignfærð á markaðsverði í séreignardeildum lífeyrissjóðsins en á kaupávöxtunarkröfu í samtryggingardeild. Væru verðbréf með föstum tekjum í samtryggingardeild lífeyrissjóðsins færð til eignar miðað við markaðskröfu í lok árs væri mat þeirra 147,2 milljónum króna herra og hrein eign til greiðslu lífeyris þeim mun hærri. (2013: 201,4 m.kr.)

11. Ábyrgðir, skuldbindingar og önnur mál

Lífeyrissjóðurinn hefur í árslok 2014 skuldbundið sig til að fjárfesta á næstu misserum í innlendum hlutabréfum fyrir 772,5 milljónir króna (2013: 1.370,2 mkr.)

Lífeyrissjóðurinn hefur í árslok 2014 skuldbundið sig til að fjárfesta á næstu misserum í innlendum fasteignum fyrir 153,4 milljónir króna.

Skýringar

12. Lífeyrisskuldbindingar

Tryggingafræðilegt mat á lífeyrisskuldbindingum sjóðsins:

Samkvæmt tryggingafræðilegum útreikningi nemur áfallin lífeyrisskuldbinding samtryggingardeildar sjóðsins 8.423,6 milljónum króna árslok 2014 miðað við 3,5% ársvexti og að teknu tilliti til áætlaðs kostnaðar við rekstur sjóðsins. Endurmetin hrein eign deildarinnar í árslok 2014 er 8.416,1 milljónir króna eða 7,5 milljónum krónum lægri. Lífeyrisskuldbinding samtryggingardeildar í árslok 2014 greinist þannig:

	Áfallin skuldbinding m.kr.	Framtíðar-skuldbinding m.kr.	Heildar-skuldbinding m.kr.
Eignir:			
Hrein eign til greiðslu lífeyris	8.611,7		8.611,7
Núvirði verðbréfa, hækjun	36,3		36,3
Lækkun vegna fjárfestingargjálða	(231,9)		(231,9)
Núvirði framtíðariðgjálða		10.906,8	10.906,8
	8.416,1	10.906,8	19.322,9
Skuldbindingar:			
Ellilífeyrir	6.386,2	8.232,3	14.618,5
Örorkulífeyrir	1.404,8	1.659,8	3.064,6
Makalífeyrir	431,7	497,6	929,3
Barnalífeyrir	6,1	99,3	105,4
Rekstrarkostnaður	194,8	506,5	701,3
	8.423,6	10.995,5	19.419,1
Skuldbindingar umfram eignir.....	(7,5)	(88,7)	(96,2)
Í hlutfalli af skuldbindingum	(0,1%)	(0,8%)	(0,5%)

13. Aðrar kröfur

Aðrar kröfur greinast þannig:

	31.12.2014	31.12.2013
Kröfur vegna iðgjaldaflutninga.....	2.209.058	946.064
Innlendar viðskiptakröfur.....	5.720.433	13.932.500
Áfallnir vextir bankareikninga og innlána.....	0	651.444
Aðrar kröfur	0	417.031
	7.929.491	15.947.039

14. Aðrar skuldir

Aðrar skuldir greinast þannig:

	31.12.2014	31.12.2013
Ógreiddir staðgreiðsluskattar.....	97.838.865	94.792.637
Ógreiddur kostnaður.....	61.298.752	49.957.327
Ógreiddar inngrreiðslur inn á lán sjóðsfélaga.....	108.512.457	0
	267.650.074	144.749.964

15. Samþykki ársreiknings

Ársreikningurinn var samþykktur af stjórn og framkvæmdastjóra sjóðsins þann 17. apríl 2015.

Skyringar

16. Kennitölur

Fimm ára yfirlit um kennitölur sjóðsins samkvæmt reglum um ársreikninga lífeyrissjóða:

	2014	2013	2012	2011	2010
Ávöxtun:					
Hrein raunávöxtun	4,30%	3,28%	2,69%	3,94%	8,89%
Meðaltal hreinnaðra raunávöxtunar					
sl. 3 ár	3,42%	3,30%	5,14%	5,96%	(9,11%)
sl. 5 ár	4,60%	4,76%	(4,33%)	(4,42%)	(3,31%)
sl. 10 ár	0,54%	0,79%	1,72%	1,30%	0,34%
Kostnaður í hlutfalli af eignum:.....	0,29%	0,35%	0,38%	0,12%	0,31%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráð verðbréf m. breytíl. tekjum	39,35%	34,49%	29,56%	22,53%	23,34%
Skráð verðbréf m. föstum tekjum	49,06%	50,37%	57,55%	60,62%	59,54%
Óskráð verðbr. m. breytíl. tekjum	7,52%	6,32%	6,35%	7,75%	8,25%
Óskráð verðbréf m. föstum tekjum	1,09%	5,74%	2,09%	0,07%	0,32%
Bankainnstæður	2,99%	3,08%	4,45%	9,03%	8,56%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	92,26%	90,47%	89,88%	89,60%	88,12%
Eignir í erl. gjaldmiðlum	7,74%	9,53%	10,12%	10,40%	11,88%
Fjöldi:					
Fjöldi virkra sjóðfélaga - meðaltal.....	9.084	8.491	8.776	9.147	10.081
Fjöldi virkra lífeyrisþega - meðaltal.....	319	276	246	237	224
Fjöldi virkra lífeyrisþ. í fyrirframgr. - meðaltal.....	203	262	410	792	1.219
Fjöldi virkra lífeyrisþ. í inngr. inn á lán , meðaltal..	763	0	0	0	0
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilífeyrir	25,42%	26,53%	19,85%	13,87%	13,32%
Fyrirframgreiðsla séreignarsparnaðar	68,52%	67,09%	77,38%	81,95%	81,39%
Örorkulífeyrir	2,19%	3,02%	1,64%	1,00%	1,60%
Makalífeyrir	1,60%	0,94%	0,62%	1,76%	1,99%
Barnalífeyrir	2,25%	2,43%	0,51%	1,41%	1,70%
Greiðslur til dánarbúa	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt:					
Hrein eign					
umfram heildarskuldbindingar	(0,5%)	(0,5%)	(0,5%)	1,8%	0,8%
Hrein eign					
umfram áfallnar skuldbindingar	(0,1%)	(1,1%)	(2,0%)	1,5%	(1,4%)

Skýringar

16. Kennitölur (framhald)

Yfirlit um kennitölur, skipt niður á brautir sjóðsins:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging
Ávöxtun:					
Hrein raunávöxtun	5,12%	4,34%	3,46%	2,38%	4,89%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar					
sl. 3 ár	4,61%	3,31%	2,33%	0,42%	4,58%
sl. 5 ár	5,63%	4,66%	4,06%	2,76%	4,06%
sl. 10 ár	1,18%	0,79%	(0,06%)	(0,77%)	0,79%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráð verðbr. m. brl. tekjum	44,65%	41,67%	38,78%	27,77%	30,39%
Skráð verðbr. m. föstum tekjum	40,35%	43,62%	48,59%	69,17%	58,65%
Óskráð verðbr. m. brl. tekjum	12,67%	8,99%	6,30%	0,00%	7,85%
Óskráð verðbr. m. föstum tekjum	1,41%	1,19%	0,87%	0,00%	1,25%
Bankainnstæður	0,92%	4,54%	5,46%	3,06%	1,85%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	85,59%	92,02%	95,24%	100,00%	95,65%
Eignir í erl. gjaldmiðlum	14,41%	7,98%	4,76%	0,00%	4,35%
Fjöldi:					
Fjöldi sjóðfélaga	16.772	6.201	3.743	3.218	6.815
Fjöldi lífeyrisþega	25	38	180	276	167
Fjöldi lífeyrisþega í fyrirframgreiðslu.....	793	320	99	84	0
Fjöldi virkra lífeyrisþ. í inngr. inn á lán , meðaltal..	582	214	92	65	0

Deildarskipt yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2014

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals 2014
Iðgjöld						
Iðgjöld sjóðfélaga	464.434.498	240.752.562	143.597.322	80.062.736	234.938.977	1.163.786.095
Iðgjöld launagreiðenda	942.942.770	488.800.655	291.546.078	160.149.493	476.997.312	2.360.436.308
Réttindaflutningur og endurgreiðslur milli deilda	(670.839.490)	415.314.060	75.555.915	179.969.515	0	0
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	76.798.611	(129.603.231)	(52.608.911)	(54.957.720)	(106.426)	(160.477.677)
Sérstök aukaframlög	0	0	0	0	15.375.444	15.375.444
	813.336.389	1.015.264.046	458.090.404	365.224.024	727.205.307	3.379.120.170
Lífeyrir						
Lífeyrir	671.786.689	348.053.126	345.379.240	270.270.412	44.989.810	1.680.479.277
Sérstök inngreiðsla inná lán sjóðfélaga	135.764.868	59.269.063	28.233.146	17.960.789	0	241.227.866
Annar beinn kostn. vegna örorkulífeyris	0	0	0	0	13.253.212	13.253.212
Tryggingakostnaður	0	0	0	0	9.701.388	9.701.388
	807.551.557	407.322.189	373.612.386	288.231.201	67.944.410	1.944.661.743
Fjárfestingartekjur						
Tekjur af eignarhlutum	22.018.191	92.815.744	57.611.428	0	73.221.679	245.667.042
Vaxtatekjur og gengismunur	788.993.362	495.917.606	324.654.885	169.368.570	438.174.317	2.217.108.737
Breytingar á niðurfærslu	1.670.441	11.728	0	0	0	1.682.169
	812.681.994	588.745.078	382.266.313	169.368.570	511.395.996	2.464.457.948
Fjárfestingargjöld						
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	16.372.306	9.573.641	7.402.355	4.167.135	10.208.320	47.723.757
Vaxtagjöld	7.111.752	3.611.065	2.366.205	1.597.181	1.750.461	16.436.664
	23.484.058	13.184.706	9.768.560	5.764.316	11.958.781	64.160.421
Rekstrarkostnaður						
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	41.076.779	26.078.117	20.170.800	11.386.029	32.724.983	131.436.708
	41.076.779	26.078.117	20.170.800	11.386.029	32.724.983	131.436.708
Hækkun á hreinni eign á árinu	753.905.989	1.157.424.112	436.804.971	229.211.048	1.125.973.129	3.703.319.246
Hrein eign frá fyrra ári	12.057.593.846	9.849.833.139	7.748.854.302	4.389.846.091	7.485.692.671	41.531.820.049
Hrein eign í árslok til gr. lífeyris	12.811.499.835	11.007.257.251	8.185.659.273	4.619.057.139	8.611.665.800	45.235.139.295

Deildarskiptur efnahagsreikningur 31. desember 2014

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals 2014
Eignir						
Fjárfestingar						
Verðbréf með breytilegum tekjum	7.216.254.462	5.313.864.742	3.477.370.155	1.256.290.586	3.228.186.531	20.491.966.476
Verðbréf með föstum tekjum	5.258.860.303	4.699.855.561	3.814.693.420	3.129.683.516	5.056.436.369	21.959.529.169
Bankainnstæður	115.561.837	475.883.112	420.738.618	138.552.564	156.503.770	1.307.239.901
	<u>12.590.676.602</u>	<u>10.489.603.415</u>	<u>7.712.802.193</u>	<u>4.524.526.666</u>	<u>8.441.126.670</u>	<u>43.758.735.546</u>
Kröfur						
Kröfur á launagreiðendur	6.749.337	4.994.185	3.462.269	1.670.686	84.815.757	101.692.234
Aðrar kröfur	1.221.475	358.881	516.262	3.163.894	2.668.979	7.929.491
	<u>7.970.812</u>	<u>5.353.066</u>	<u>3.978.531</u>	<u>4.834.580</u>	<u>87.484.736</u>	<u>109.621.725</u>
Aðrar eignir						
Sjóður og veltiúnnlán	593.337.346	514.638.485	465.390.370	88.158.224	37.946.263	1.699.470.688
	<u>593.337.346</u>	<u>514.638.485</u>	<u>465.390.370</u>	<u>88.158.224</u>	<u>37.946.263</u>	<u>1.699.470.688</u>
Eignir	<u>13.191.984.760</u>	<u>11.009.594.966</u>	<u>8.182.171.094</u>	<u>4.617.519.470</u>	<u>8.566.557.669</u>	<u>45.567.827.959</u>
Skuldir						
Viðskiptaskuldir						
Viðskiptareikningur milli deilda	162.715.863	(47.751.712)	(27.349.868)	(18.317.047)	(69.297.236)	0
Aðrar skuldir	152.730.471	50.089.427	23.861.689	16.779.381	24.189.106	267.650.074
	<u>315.446.334</u>	<u>2.337.715</u>	<u>(3.488.179)</u>	<u>(1.537.666)</u>	<u>(45.108.130)</u>	<u>267.650.074</u>
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur						
Fyrirfram innheimtar tekjur	65.038.591	0	0	0	0	65.038.591
	<u>65.038.591</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>65.038.591</u>
Skuldir	<u>380.484.925</u>	<u>2.337.715</u>	<u>(3.488.179)</u>	<u>(1.537.666)</u>	<u>(45.108.130)</u>	<u>332.688.665</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris alls	<u>12.811.499.835</u>	<u>11.007.257.251</u>	<u>8.185.659.273</u>	<u>4.619.057.136</u>	<u>8.611.665.799</u>	<u>45.235.139.294</u>

Deildarskipt yfirlit um sjóðstreymi ársins 2014

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals 2014
Inngreiðslur						
Iðgjöld	844.300.734	1.016.030.146	460.364.374	364.548.032	743.150.527	3.428.393.813
Fjárfestingartekjur	681.919.048	138.906.384	95.559.532	80.013.052	111.477.577	1.107.875.593
Afborganir verðbréfa	111.143.902	97.339.092	68.175.234	443.959.508	109.730.817	830.348.553
Seld verðbréf með breytilegum tekjum	2.626.431.730	1.411.847.290	949.970.218	208.537.942	789.304.651	5.986.091.831
Seld verðbréf með föstum tekjum	2.690.681.224	2.379.024.371	1.984.687.863	1.815.016.535	119.900.108	8.989.310.101
Aðrar inngreiðslur	14.785.311	5.209.980	1.637.286	2.678.269	(1.024.649)	23.286.197
	6.969.261.949	5.048.357.263	3.560.394.507	2.914.753.338	1.872.539.031	20.365.306.088
Útgreiðslur						
Lífeyrir	591.802.525	325.298.394	336.327.970	270.833.554	58.867.977	1.583.130.420
Fjárfestingargjöld	18.262.862	10.648.527	7.384.505	4.154.992	10.679.495	51.130.381
Rekstrarkostnaður án afskrifta	41.440.412	29.872.268	22.159.802	9.093.273	40.119.209	142.684.964
Viðskiptareikningar milli deilda	193.564.042	(54.464.607)	(51.155.267)	(18.945.490)	(68.998.678)	0
Sérstök inngreiðsla inná lán	135.764.868	59.269.063	28.233.146	17.960.789	0	241.227.866
Aðrar útgreiðslur	6.782.190	1.866.568	0	3.180.255	0	11.829.013
	987.616.899	372.490.213	342.950.156	286.277.373	40.668.003	2.030.002.644
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annari fjárfestingu						
	5.981.645.050	4.675.867.050	3.217.444.351	2.628.475.965	1.831.871.028	18.335.303.444
Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting						
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum	3.407.070.248	2.228.974.892	1.304.112.164	424.195.010	1.214.230.307	8.578.582.621
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum	2.123.168.569	2.020.328.157	1.541.517.344	2.174.027.158	640.007.554	8.499.048.782
Hækkun (lækkun) á bankainnstæðum	6.512.898	17.085.267	6.355.252	5.982.864	6.251.604	42.187.885
	5.536.751.715	4.266.388.316	2.851.984.760	2.604.205.032	1.860.489.465	17.119.819.288
Hækkun (lækkun) á sjóði og veltiinnlánum	444.893.335	409.478.734	365.459.591	24.270.933	(28.618.437)	1.215.484.158
Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun	148.444.011	105.159.751	99.930.779	63.887.291	66.564.699	483.986.530
Sjóður og veltiinnlán í árslok	593.337.346	514.638.485	465.390.370	88.158.224	37.946.262	1.699.470.688